

ΤΟΥ **Βασίλη Λιόση**

Αυτό ήταν! Ολοκληρώνεται η αποικιοποίηση της Ελλάδας και η δίχως έλεος κολοροποίηση του λαού. Αυτοί που υπόσχονταν την κατάργηση των μνημονίων «με ένα νόμο και σε ένα άρθρο», αυτοί που έλεγαν ότι «η Μέρκελ θα συμφωνήσει και θα είναι μέρα μεσημέρι», συνέχισαν απαρέγκλιτα και χωρίς αιδώ την πολιτική των προηγούμενων. Τα ερωτήματα που ανακύπτουν είναι πλέον πιεστικά και ζητάνε απάντηση εδώ και τώρα.

Ο τίτλος του άρθρου εγείρει αυτομάτως τέσσερα ερωτήματα:

α) Γιατί τώρα είναι η ώρα των υπερβάσεων;

β) Τι σημαίνει υπέρβαση;

γ) Ποιοι καλούνται να την κάνουν;

δ) Σε ποια βάση πρέπει να γίνει;

Ας δούμε τα ερωτήματα ένα ένα.

Γιατί τώρα;

Συνηθίζουμε από την έναρξη της καπιταλιστικής κρίσης να μιλάμε για κρίσιμες πολιτικές και οικονομικές στιγμές, για καμπές κ.λπ. Υπάρχουν, ωστόσο, στιγμές που είναι πιο κρίσιμες από τις προηγούμενες και σημειώνονται ή πρόκειται να σημειωθούν τομές που αφορούν στην οικονομία, την πολιτική, την κοινωνία. Και τώρα πρόκειται για μια τέτοια στιγμή για πολλούς λόγους.

Η εφαρμογή του νέου μνημονίου σημαίνει ότι η έννοια της αριστεράς θα τρωθεί σοβαρά και μάλιστα με δυο πιθανούς τρόπους: η αριστερά θα ταυτιστεί στη συνείδηση πλατιών στρωμάτων του ελληνικού λαού με την κλασική συντηρητική μερίδα του πολιτικού κόσμου ή η έννοια της αριστεράς θα ταυτιστεί με ένα «στρογγυλεμένο» τρόπο διαχείρισης (η δεύτερη

εκδοχή θα ισχύει στην περίπτωση που το νέο μνημόνιο θα συνοδεύεται και από κάποιο «δωράκι» όπως η επιμήκυνση του χρέους). Ταυτόχρονα θα περάσει ένα μήνυμα υποταγής με βάση το οποίο η αντίσταση ενός λαού που εκφράστηκε προσφάτως μέσω του ΟΧΙ, ήταν δίχως νόημα αφού μεταφράστηκε σε ΝΑΙ από την κυβέρνηση και προσέκρουσε στον «παντοδύναμο» ιμπεριαλισμό που με τιμωρητική διάθεση απάντησε στον ελληνικό λαό. Έτσι θα επέλθει μεγάλη απογοήτευση ακόμη και σε ανθρώπους που έκαναν σοβαρά βήματα ριζοσπαστικοποίησης. Και απογοήτευση σημαίνει είτε αποστράτευση είτε συντηρητικοποίηση. Αν συμβεί κάτι τέτοιο, όλες οι πολιτικές δυνάμεις που αυτοχαρακτηρίζονται ως αριστερές, ανεξάρτητα από τη στάση που κράτησαν απέναντι στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, θα εισπράξουν πιθανώς το βαρύ τίμημα της κατακραυγής όπως ακριβώς έγινε την περίοδο 1989-1991 με τη διάλυση των σοσιαλιστικών χωρών.

Από το 2010 κι έπειτα ο ευρωπαϊκός και κυρίως ο γερμανικός ιμπεριαλισμός έχει κολλήσει σα βδέλλα στο σώμα του ελληνικού λαού και ρουφάει αχόρταγα, επιδιώκοντας με αυτό τον τρόπο να μεταφέρει την κρίση από τους ισχυρούς στους αδύναμους. Αυτό, ασφαλώς, γινόταν ποικιλοτρόπως και πριν το 2010, αλλά πήρε διαστάσεις άνευ προηγουμένου με το που ενέσκηψε η κρίση στην Ελλάδα. Τώρα η ιμπεριαλιστική επιτροπεία όχι μόνο δεν καταργείται ή περιορίζεται όπως υποτίθεται ότι διακήρυσσε ο ΣΥΡΙΖΑ βαφτίζοντας την τρόικα θεσμούς, αλλά επανέρχεται στην πιο άγρια μορφή της.

Το νέο μνημόνιο θα σημάνει εν τέλει την ακόμη πιο στυγνή εκμετάλλευση της εργατικής τάξης, την επιπλέον συμπίεση των μεσαίων στρωμάτων, το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας, τη βάθυνση της πολιτικοοικονομικής εξάρτησης της χώρας. Το νέο μνημόνιο θα γιγαντώσει κι άλλο το χρέος, ενώ οι αυτοκτονίες, η ανεργία και η μετανάστευση θα συνεχιστούν αδιαλείπτως και το μέλλον του λαού και ειδικά της νέας γενιάς θα είναι ζοφερό.

Οι διεθνείς οικονομικές εξελίξεις κάνουν τον ιμπεριαλισμό ακόμη πιο επιθετικό. Το ελληνικό ζήτημα σε συνδυασμό με την εντυπωσιακή πτώση των μετοχών του κινεζικού χρηματιστηρίου, αναγκάζει τον ιμπεριαλισμό όχι μόνο να επιμείνει στην πολιτική της ανηλεούς απομύζησης του ελληνικού λαού, αλλά να την εντείνει. Ο φόβος για μια διεθνή επιδείνωση των οικονομικών μεγεθών και η επανάληψη του φαινομένου Lehman Brothers ανησυχεί σφόδρα τον αμερικανικό και γερμανικό ιμπεριαλισμό που με διαφορετικές τακτικές αντιμετωπίζουν το ελληνικό πρόβλημα. Η Γερμανία επιλέγει πάντως την τακτική της ανυποχώρητης στάσης απέναντι στην Ελλάδα, χωρίς αυτό βεβαίως να σημαίνει ότι η αμερικανική τακτική έχει κάποιο φιλελληνικό, φιλεργατικό ή ανθρωπιστικό χαρακτήρα.

Καθόλου αμελητέο δεν είναι και το ζήτημα της στάσης της ελληνικής αστικής τάξης. Είναι χαρακτηριστικές οι δηλώσεις Μειϊμαράκη μετά το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος με βάση την οποία «η αστική τάξη πρέπει να συσπειρωθεί». Πρόκειται για μια από τις πλέον καθαρές και ταξικές δηλώσεις που έχουν γίνει από στέλεχος της ΝΔ, χωρίς περιστροφές, διπλωματική γλώσσα και φιοριτούρες. Παραλλαγή αυτή της δήλωσης και στην πιο σκληρή εκδοχή της αποτέλεσε η δήλωση Τζήμερου που επί της ουσίας καλούσε σε πραξικόπημα, ενώ ανάλογη δήλωση είχε κάνει πριν από λίγους μήνες ο Βορίδης. Επομένως η αστική τάξη σχεδιάζει σενάρια και θα πράξει αναλόγως με τις περιστάσεις. Στα σχέδιά της βρίσκεται α) η δημιουργία ενός αστικού πολιτικού Μετώπου, β) μια κυβέρνηση οικουμενικού χαρακτήρα ή γ) στην πιο ακραία περίπτωση μια λύση που θα σήμαινε το δραστικό περιορισμό ή την κατάργηση της αστικής δημοκρατίας.

Όλα τα παραπάνω σηματοδοτούν μία πολύ κρίσιμη φάση για το λαό, τον τόπο και το λαϊκό κίνημα. **Δεν πρόκειται για μια απλή συνέχεια αυτών που βιώσαμε αλλά για δραματική επιδείνωσή τους.**

Τι σημαίνει υπέρβαση;

Εφόσον, λοιπόν, έχουμε μπροστά μας μια νέα κατάσταση, απαιτείται μια υπέρβαση που έχει να κάνει με τη συσπείρωση, το συντονισμό ή και τη συσσωμάτωση πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων που μέχρι τώρα ήταν είτε ασυντόνιστες, είτε ελάχιστα συντονισμένες, είτε σε κάθε περίπτωση πάσχιζαν να βρουν ένα κοινό βηματισμό.

Τώρα είναι η ώρα που οι παθογένειες ετών, οι μικρομεγαλισμοί, η απουσία επαφής με το λαό και ειδικά με την εργατική τάξη, οι καιροσκοπισμοί, το ιδιόλεκτο που δεν αγγίζει τον απλό κόσμο, το άγχος για την προβολή εδώ και τώρα των στρατηγικών αιτημάτων, οι ατέρμονες και νεφελώδεις συζητήσεις, πρέπει να εγκαταλειφθούν.

Τώρα είναι η ώρα που οι επιμέρους συντονισμοί, πρέπει να συγκλίνουν και ο συντονισμός να γίνει ένας. Η συγκέντρωση δυνάμεων είναι κρίσιμης σημασίας μέγεθος για τη σωτηρία του λαού και για τη διάνοιξη ενός άλλου κοινωνικοοικονομικού δρόμου.

Από ποιον η υπέρβαση;

Η απάντηση για το τι σημαίνει υπέρβαση προδιαθέτει και από ποιον θα γίνει. Οι αποδέκτες είναι πολλοί.

Πρώτα από όλα πρέπει να κάνει την υπέρβασή της η ηγεσία του ΚΚΕ. Ίσως δεν είναι η ώρα για να επιρριφθούν ευθύνες για την κατάσταση του κινήματος και για την καλλιέργεια αδιέξοδων σχεταριστικών λογικών αλλά οφείλουμε να σημειώσουμε πως η πιθανότητα η ηγεσία του ΚΚΕ να αλλάξει ρότα είναι απειροελάχιστη ως μηδαμινή. Ωστόσο, η βαρύτητα του ΚΚΕ στο κίνημα εξακολουθεί να είναι σοβαρή αν και συνεχώς μειούμενη. Το κάλεσμα στους κομμουνιστές του ΚΚΕ πρέπει να είναι ειλικρινές και καθαρό. Όποιος σήμερα αρνηθεί τους κοινούς αγώνες, αναλαμβάνει την ευθύνη του και θα έρθει η στιγμή να απολογηθεί στο λαό και το κίνημα.

Ιστορική ευθύνη έχει και η Αριστερή Πλατφόρμα του ΣΥΡΙΖΑ. Είναι απολύτως θετική η αντίδρασή της μπροστά στο τρίτο μνημόνιο, έστω κι αν δεν ήταν ενιαία (ΟΧΙ, παρόν, αποχή, ΝΑΙ που δε σημαίνει αποδοχή της συμφωνίας). Οι συναγωνιστές και οι σύντροφοι, όμως, οφείλουν να είναι ειλικρινείς όταν συνομιλούν. Η Αριστερή Πλατφόρμα θα πρέπει να πάρει δημόσια θέση: τι θα πράξει κατά την ψήφιση του τρίτου μνημονίου στο ελληνικό κοινοβούλιο; Τα στελέχη της κυβέρνησης που διαφώνησαν με τον ένα ή άλλο τρόπο τι ακριβώς θα κάνουν; Τα περιθώρια έχουν στενέψει δραματικά και οι περιστάσεις επιτάσσουν συγκεκριμένες θέσεις και στάσεις.

Ο χώρος της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς παρά τα θετικά βήματα που έχει κάνει, αν και όχι στο σύνολό του, οφείλει και αυτός να κάνει τις υπερβάσεις του. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ είναι μια εμβρυακή μορφή πολιτικού μετώπου, η ΜΑΡΣ μια άλλη, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ-ΜΑΡΣ μια τρίτη, διάσπαρτες δυνάμεις βολοδέρνουν μη μπορώντας να παίξουν κάποιο καθοριστικό ρόλο στο κίνημα. Παντού σκόρπιες δυνάμεις κάνουν ημιτελείς προσπάθειες να βρουν κοινό βηματισμό. **Αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί γιατί πολύ απλά δεν έχει μέλλον. Είναι θνησιγενές και ατελέσφορο.** Αν συμφωνούμε σε αυτό πρέπει να γίνουν θαρραλέα βήματα για ένα συντονισμό σε ένα υψηλότερο επίπεδο. Αυτό δεν υπονοεί σε καμία περίπτωση τη διάλυση κανενός σχήματος και καμίας συλλογικότητας, αλλά τη δημιουργία ενός πολιτικού Μετώπου, διευρυμένου (κι όχι κομμουνιστικού). Στο Μέτωπο που το περιμένουμε διακαώς πολλοί εργαζόμενοι, χωράνε και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ και το ΜΑΡΣ και το ΚΚΕ και όλες οι μικρές μαρξιστικές ή μαρξίζουσες ομάδες αλλά και το ΕΠΑΜ, η Αριστερή Πλατφόρμα του ΣΥΡΙΖΑ (εφόσον κόψει τον ομφάλιο λώρο) και κάθε ανένταχτος αριστερός, δημοκράτης και ριζοσπάστης.

Αλίμονο, όμως! Ακόμη και στην ιδανική περίπτωση που όλες οι πολιτικές δυνάμεις που περιγράψαμε συμφωνήσουν στη συγκρότηση ενός μετωπικού σχήματος, αυτό δε δημιουργεί επ' ουδενί το Μέτωπο, αλλά θέτει τις βάσεις πάνω στις οποίες θα οικοδομηθεί.

Σε ποια βάση η υπέρβαση;

Ωστόσο, όλα τα παραπάνω φαντάζουν ως γενικολογίες και θεωρητικά σχήματα, αν δε γίνουν πιο συγκεκριμένοι οι στόχοι. Πέντε χρόνια τώρα, άλλος λιγότερο, άλλος περισσότερο θέτει το ζήτημα του Μετώπου. Υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις στο χαρακτήρα του Μετώπου, στο περιεχόμενό του, στον προσδιορισμό του, στο ποιοι θα συμμετέχουν. Αλλά όσο η κρίση βαθαίνει, φαίνεται πως σημειώνονται συγκλήσεις που εφόσον υπάρχουν δεν μπορεί παρά να είναι ελπιδοφόρες. Ας κωδικοποιήσουμε ορισμένα χαρακτηριστικά αυτού του Μετώπου.

Σε επίπεδο κοινωνικό πρέπει να συσπειρώνει την εργατική τάξη, τους ανέργους, τους μισοπρολετάρους, τα μεσαία στρώματα που δε βρίσκονται στις παρυφές της αστικής τάξης και αποτελούν τη συντριπτική πλειονότητα των μεσαίων στρωμάτων (ειδικά σε αυτή τη φάση), τη νεολαία. Το Μέτωπο δεν μπορεί να είναι απλώς εργατικό, όχι μόνο γιατί τα μεσαία στρώματα στην Ελλάδα συμπιέζονται αφόρητα από τον ιμπεριαλισμό και το εγχώριο κεφάλαιο, αλλά γιατί είναι ιδιαίτερα διευρυμένα σε σχέση με τις χώρες του αναπτυγμένου καπιταλισμού. Η υποτίμηση αυτής της παραμέτρου ακυρώνει το κοινωνικό μέτωπο εν τη γενέσει του. Αν και έχει τη σημασία το αν το Μέτωπο το πούμε αντιμονοπωλιακό, αντιιμπεριαλιστικό, αντικαπιταλιστικό ή ό,τι άλλο, η ουσία βρίσκεται στο **να μην είναι «στενεμένο», τόσο κοινωνικά όσο και πολιτικά. Όσο το κοινωνικό Μέτωπο στενεύει, τόσο αρχίζει να μοιάζει επικίνδυνα με το Κόμμα, οπότε δεν έχει και νόημα ύπαρξης. Αυτή είναι η ουσία του ζητήματος. Η εαμική εμπειρία σε αυτά τα ζητήματα, είναι τόσο χρήσιμη και πλούσια που δε δικαιούμαστε να μην τη λάβουμε υπόψη.**

Το Μέτωπο θα βάζει στο κέντρο του ορισμένα βασικά και κατανοητά αιτήματα του μεταβατικού προγράμματος, όπως αυτό έχει διατυπωθεί από διάφορες δυνάμεις: τη διαγραφή του χρέους, την εθνικοποίηση των τραπεζών και βασικών επιχειρήσεων, την αναδιανομή του πλούτου, την έξοδο από την ΕΕ κ.ά. **Απαιτείται ταυτόχρονα εξειδίκευση με επιστημονικό τρόπο αυτών των αιτημάτων, προκειμένου να γίνουν περισσότερο πειστικά και να μη μείνουν στο επίπεδο των συνθημάτων που δεν πείθουν κανένα. Το Μέτωπο συγχρόνως δεν μπορεί να παραβλέπει και τα «καθημερινά»: μισθοί, εργασιακές σχέσεις, τα αιτήματα των ανέργων και της φτωχομεσαίας αγροτιάς, τα ζητήματα που άπτονται της παιδείας, της υγείας, της κοινωνικής ασφάλισης. Όλα αυτά είναι αιτήματα-κρίκοι απολύτως απαραίτητα για τη γείωση με τις λαϊκές ανάγκες και διαθέσεις.**

Η προσπάθεια ανάταξης και ανασύνθεσης του κομμουνιστικού κινήματος και ενός κομμουνιστικού φορέα πρέπει να «τρέχει» παράλληλα και όχι αντιπαραθετικά με τη

δημιουργία του Μετώπου. Οι παράλληλες διαδικασίες που θα λαμβάνουν χώρα πρέπει να λειτουργούν σα συγκοινωνούντα δοχεία. Η μια να τροφοδοτεί την άλλη, να αλληλοεπηρεάζονται αλλά σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να ταυτίζονται. **Η ταύτισή τους θα σημάνει το θάνατο και των δυο εγχειρημάτων.** Είναι αυτόδηλο πως σε αυτό το εγχείρημα (του κόμματος) αντικειμενικά δεν μπορούν να συμμετέχουν όλες οι δυνάμεις που θα απαρτίζουν το Μέτωπο.

* * * *

Η πιθανότητα να έχουμε κατακλυσμαίες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις είναι ισχυρότατη. Αν όσοι αγωνιούνε για το μέλλον του λαού, του τόπου και του κινήματος είναι και πάλι απροετοίμαστοι και άτολμοι, τότε δε μας μένουν και πολλά περιθώρια ελπίδας. Η Χρυσή Αυγή και όλο το αστικό μπλοκ περιμένουν στη γωνία. Ας μην τους κάνουμε τη χάρη.

Πηγή:kordatos